

Škola hry na zobcovou flétnu

se skřítkem Toníkem

Monika Devátá

nahrávky
doprovodů
improvizace
rozcvička

Škola hry na zobcovou flétnu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Monika Devátá
Škola hry na zobcovou flétnu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Obsah

Přání dětem	4	Tóny C a A	17	Tón D	46
Medailonek autorky	5	Notová osnova a houslový klíč	18	Rozcvička	46
Slovo úvodem	6	Rozcvička	19	3/4 takt	47
Co budeš potřebovat?	9	Hra na mašinku	19	Na statku	50
Flétna se představuje	10	Bordun	20	Kvíz	51
Rodina zobcových fléten	11	Celý (4/4) takt	21	Tón F _{is}	52
Postoj při hře na flétnu	12	Kvíz	23	Rozcvička	52
Držení flétny	13	Tón D	24	Improvizace	53
Prsty	14	Rozcvička	25	Jarní cvrlikání	56
Dýchání	15	Repetice	25	Kvíz	57
Jazyk	16	Noc na opuštěném hradě	26	Tón F	58
Cvičení bez flétny	16	Kvíz	27	Rozcvička	58
Rozcvička pro jazýček na hlavici flétny	16	Tón G	28	Transpozice	59
Hra na vodovodní kohoutek	16	Rozcvička	28	Předtaktí	60
		Podzim	30	Koncert u vody	61
		Nota celá	31	Kvíz	62
		Kvíz	32	Tón C	63
		Tón H	33	Rozcvička	63
		Rozcvička	33	Stupnice C Dur	65
		Improvizace	34	Tónický kvintakord	65
		Noty osmínové	35	6/4 takt	67
		2/4 takt	36	Zvuky džungle	69
		Na kluzišti	37	Tremolo	69
		Kvíz	40	Kvíz	70
		Tón E	41	Seznam nahrávek	71
		Rozcvička	41	Seznam doprovodů	72
		Pomilka čtverťová	43		
		Odpoledne ve městě	44		
		Kvíz	45		

Přání dětem

Milí malí flétnisté,

přeji vám, abyste si s touto novou učebnicí pro zobcovou flétnu užili spoustu zábavy a legrace a aby se pro vás zároveň stala dobrým průvodcem při vašich prvních hudebních krůčcích...

Při zkoušení a nácvičku nových písniček a skladbiček buďte trpěliví a pečliví, zvědaví při luštění kvízů a nebojácní při vymýšlení všemožných zvuků a jiných, vám neznámých, úkolů. S tím vším vám jistě rádi pomohou vaši učitelé nebo rodiče.

At' se zobcová flétna stane vaším nejlepším kamarádem!

To vám ze srdce přeje

Marie Vencourová

(učitelka a hráčka na zobcové flétny a odborná korektorka knihy)

P. S. Hrajte vždy s radostí a od srdce! ☺

Ahoj!

Jsem skřítek Tomík
a budu tě touto učebnicí provázet!

Medailonek autorky

Monika Devátá

studovala hru na příčnou flétnu na Konzervatoři Pardubice, kde absolvovala v roce 1996. Magisterské studium hry na zobcovou flétnu u Carin van Heerden a Dorothee Oberlinger absolvovala v roce 2007 na Univerzitě Mozarteum v Salzburgu. V letech 2006–2016 vyučovala zobcovou flétnu na Konzervatoři v Českých Budějovicích. Od roku 2013 vyučuje na hudební škole v bavorském Landshutu. V roce 2004 spoluzaložila kvartet zobcových fléten Senza Barriera, se kterým koncertuje v Čechách, Německu, Rakousku a Švýcarsku. Spolupracuje se soubory, které se zaměřují na interpretaci staré a soudobé hudby.

Poděkování

Mé poděkování patří Líze, Léně, Patrikovi a Petrovi za to, že mi trpělivě stáli modelem při fotografování. Dále děkuji všem mým žákům a studentům za to, že mi umožnili získávat krásné a cenné zkušenosti. V neposlední řadě děkuji svému partnerovi Sebastianovi za velkou podporu při vytváření této učebnice.

Vaše autorka
Monika Devátá

Foto Aleš Motejl

Slovo úvodem

Škola hry na sopránovou zobcovou flétnu, která se vám právě dostala do rukou, odráží více než 20 let mé pedagogické praxe v různých zemích a na různých typech škol. Zábavným a netradičním způsobem provází děti při prvním kontaktu s hrou na zobcovou flétnu. Učebnice obsahuje celkem **61 říkadel, písniček a skladbiček** z období středověku, renesance, baroka, ale i drobné **soudobé kompozice**. V učebnici kladu důraz na správnou techniku hry, ale zároveň ponechávám prostor pro kompetence učitele. Nedílnou součástí moderní pedagogiky je **improvizace**, která je zde zastoupena formou „hry se zvukem“ a improvizací na harmonickém základu. Na začátku každé kapitoly najdete **rozcvičku**, která vytváří návyk správného způsobu cvičení na nástroj. **Kvízy** v závěrech kapitol slouží k procvičení a upevnění naučené látky hravou a nenucenou formou.

Jako bonus si můžete k vybraným titulům zdarma stáhnout nahrávky s doprovody a noty s klavírními a cembalovými doprovody (odkaz ke stažení viz str. 71 a 72).

Jak na to?

Rytmus

Stejně jako naše tělo má i hudba svůj puls. Záměrem je nechat děti objevovat puls svého těla a puls řeči. Jako označení pulsu (doby) jsou v knize použita srdíčka. Proto jsem záměrně v první kapitole vynechala takty a matematické počítání dob přichází až v kapitole druhé.

Rozcvička

Již od dávných dob starých traktátů a prvních učebnic hry na zobcovou flétnu se používá hra pomocí zobrazení hmatů (podobně jako u loutnových tabulatur). Výhoda spočívá v tom, že se hráč nemusí zabírat čtením not a může se naopak soustředit na aspekty hry, jako např. na čistotu provedení daných hmatových výměn, kvalitu zvuku, vedení dechu atd. Rozcvičku můžeme hrát různými způsoby: pomalu, rychle, vesele, smutně, různými způsoby artikulace, bez artikulace, se zavřenými očima, pozpátku... Pokaždé jinak!

Zapojení pravé ruky

Vytváření správných návyků při hře na nástroj vzniká od samého začátku. Aby si hráč zvykal na polohu prstů pravé ruky, zapojila jsem ji do hry již od první kapitoly. Cílem není perfektní provedení, ale uvědomění si správné polohy.

Improvizace

Improvizace rozvíjí kreativitu a její začlenění do výuky dodává jistotu při hře.

Improvizace s danými tóny a harmonií je zvolena tak, aby nebylo možné udělat chybu, tzn. každý tón se hodí ke každému akordu. Pokud se žák trefí do akordu disonantně (nelibozvučným tónem), intuitivně ho rozvede v dalším tónu. Improvizaci začínejte na dlouhých hodnotách not a malým počtem tónů, které postupně rozvedete. První uvedený hmat se hodí jako počáteční i jako konečný tón celé improvizace.

Improvizace se zvuky hranými na hlavici a na tělo flétny je ponechaná na fantazii hráče. Dbejte přitom na různorodost v dynamice, tempu a artikulaci.

Nádechy

Nádechy jsem uvedla jen tam, kde nelze vycházet z textu, nebo tam, kde se objevují nepravidelné fráze. Nádechy v závorce lze v rámci učebního procesu vynechat. Hráč se učí vnímat fráze pomocí textu a doplňuje nádechy sám nebo s pomocí učitele podle svých potřeb a schopností.

Kvízy

Kvízy procvičují propojení hráčské praxe s hudební teorií. Pozor na chytáky!

Vaše autorka
Monika Devátá

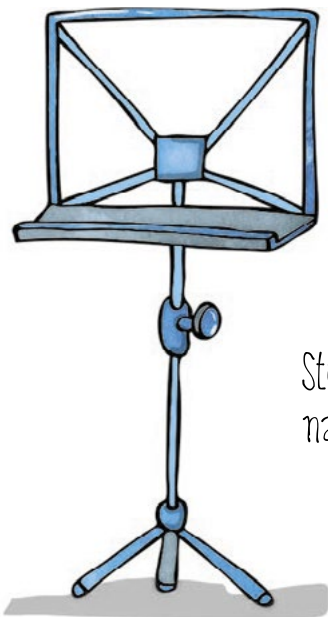
Namaluj svůj
portrét!

Tato učebnice patří:

Co budeš potřebovat?

Sopránovou zobcovou flétnu
s barokními hmaty

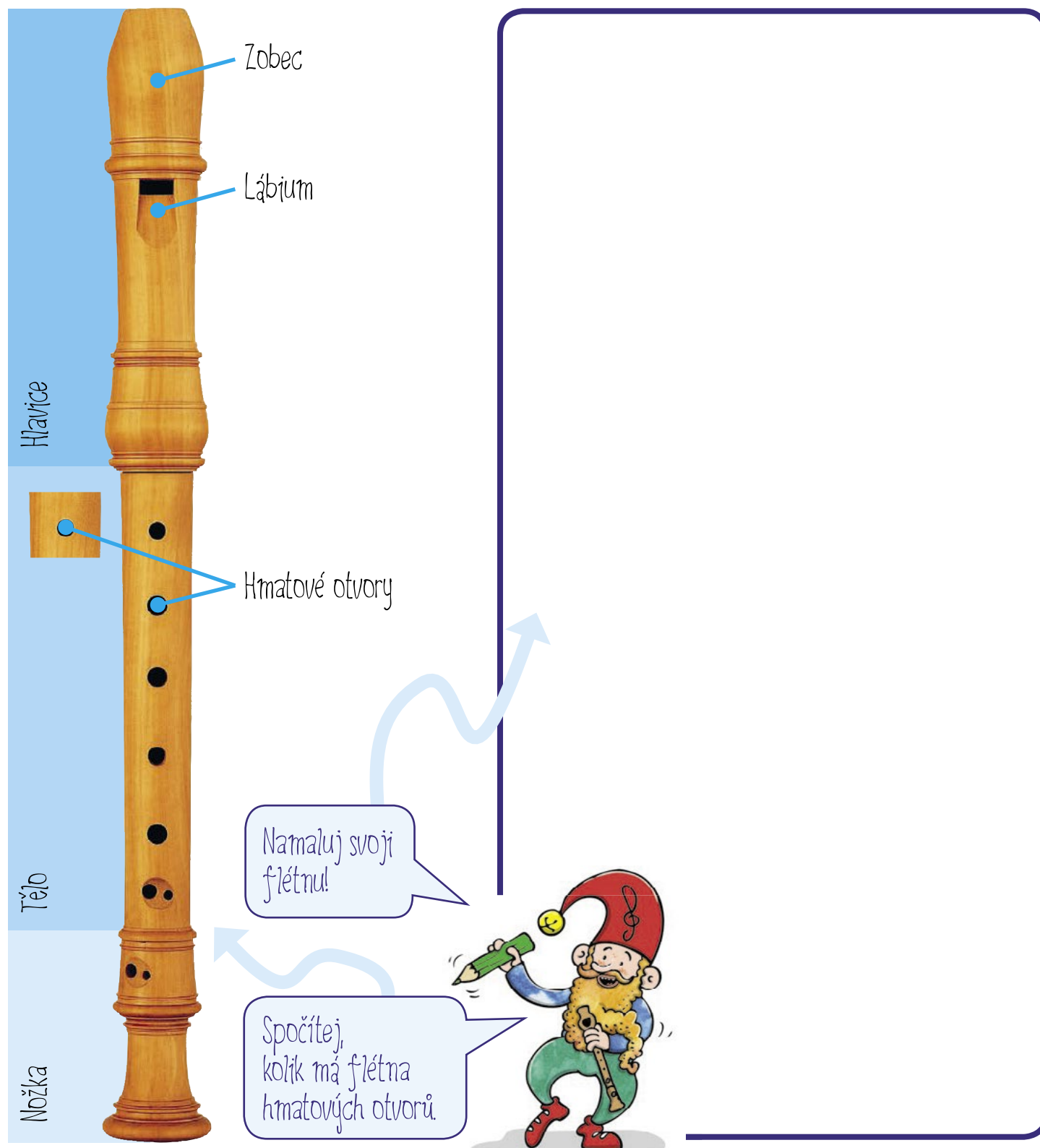

Stojánek
na noty

Najdi si na hraní
klidné místo.

Flétna se představuje

Rodina zobcových fléten

Flétna, na kterou se učíš hrát, se jmenuje
sopranová zobcová flétna.
Patří do velké rodiny zobcových fléten, ve které
má každý z členů jiný zvuk.

Basová flétna zní
hluboce a temně.

Sopraninová
flétna má vysoký
a jasný zvuk.

Sopranino

Soprán

Alt

Tenor

Bas

Velký bas